

Kako biti ili (p)ostati AKTIVNI ČITATELJ?

Nastava na daljinu traži od nas da, prvenstveno, budemo uključeni i aktivni na različite načine – aktivno izvršavamo zadatke u virtualnim učionicama, uključujemo se u razredne diskusije s vršnjacima i nastavnicima, aktivno istražujemo i rješavamo problemske zadatke, sudjelujemo u projektnim radovima i nizu drugih aktivnosti... A, možemo li biti i AKTIVNI ČITATELJI? Odgovor je – DA! :)

Brojni su načini kako možemo poboljšati svoju vještinu čitanja te postići da ono bude aktivno i učinkovito. Time doprinosimo kvalitetnijem promišljanju o samome sadržaju, boljem razumijevanju i povezivanju s prethodnim znanjem ili iskustvom te, u konačnici, i usvajanju gradiva. U biti, to i jest cilj učenja, zar ne? :)

Donosimo prijedloge pojedinih strategija i tehnika ČITANJA i VOĐENJA BILJEŠKI koje nam mogu pomoći da budemo UKLJUČENI i AKTIVNI u tom procesu.

INSERT TEHNIKA

Prilikom čitanja teksta, obilježavamo ga na sljedeći način:

- **USKLIČNIK (!)** - stavimo na marginu (udžbenika, skripte, radnog lista) ili u dio pročitane teksta koji je u skladu ili potvrđuje ono što smo znali;
- **MINUS (-)** - označavamo ako se neka nova informacija razlikuje ili je u suprotnosti od onoga što smo znali ili mislili da znamo;
- **PLUS (+)** - upisujemo ukoliko smo u tekstu naišli na nama nepoznatu ili novu informaciju;
- **UPITNIK (?)** - koristimo ako nam je neki sadržaj nejasan, imamo dilemu i/ili bismo voljeli o tome saznati više.

Dodatna opcija je da oznake i povezane dijelove teksta organiziramo u različitim bojama. To će posebno biti korisno za učenike koji su vizualni tipovi. Također, možemo naše bilješke izvući na papir prema unaprijed određenim kategorijama ili ih zapisati u bilježnicu.

CORNELLOV SUSTAV VOĐENJA BILJEŠKI

Najčešće se upotrebljava za „hvatanje“ i organizaciju bilješki prilikom predavanja, ali iskoristiv je i za nastavu na daljinu (ukoliko pratimo online predavanja ili slušamo snimke nastavnika, proučavamo dobivene prezentacije itd.). Također, od pomoći je i prilikom samostalnog čitanja tekstualnog sadržaja.

Cornellov sustav vođenja bilješki pretpostavlja da ih organiziramo u dva stupca, a svaki ima svoju funkciju.

- U **desni stupac** zapisujemo svoje bilješke tijekom predavanja ili samostalne prorade materijala (jednostavno, kratko, koristeći vlastite riječi).
- U **lijevi stupac** navedemo ključne riječi i pojmove na temelju bilješki, a možemo ga popuniti i pitanjima koja su nam se javila.
- I, na samome kraju, zapišemo si **kratki sažetak** bilješki ili ono što nam je važno za zapamtiti i istaknuti.

Redovitim pregledavanjem i proradom bilješki (primjerice, prethodnog gradiva prije prelaska na novi sadržaj) olakšavamo si proces učenja.

TEMATSKE I POJMOVNE KARTICE

Alternativa pisanju bilješki na papiru su **indeksne kartice**. Izradimo ih po principu da na jednu stranu napišemo temu ili pojam, a na drugu pridruženi opis ili objašnjenje. Također, uvijek ih možemo i organizirati po različitim veličinama, bojama ili oblicima (primjerice, za hijerarhiju pojmova, međusobno povezane elemente ili razne podjele).

U čitanju tekstualnog materijala ili vođenju vlastitih bilješki često koristimo i **BOJE** (kemijske olovke, flomasteri itd.) za pisanje, podvlačenje ili označavanje. Ukoliko želimo biti učinkovitiji, same boje možemo organizirati na način da se napravi razlika između različitih tipova informacija (npr. plavom označavamo veće teme, a zelenom poglavlja unutar istih) ili između važnijih i manje važnih informacija (npr. ključne riječi, datume, pojmove koji služe kao podsjetnici označimo drugom bojom od njihovih popratnih opisa).

Navedeno znači da trebamo biti u velikoj mjeri usredotočeni prilikom čitanja i rada, ali rezultati će zasigurno biti vidljivi u procesu ponavljanja i učenja.